

Przedpt. „Głosu Ziemi Żywieckiej“
Rocznie . . . . . 10 zł. — gr.
Półrocznie . . . . . 5 zł. — gr.
Kwartalnie . . . . . 2 zł. 50 gr.
Numer pojedynczy . . . . . 20 gr.

TYGODNIK SPOŁECZNO-NARODOWY
ADMINISTRACJA I REDAKCJA :
Zywiec, ulica Hr. Komorowskich 60
Pojawia się w każdy piątek z datą niedzielną!
Redaktor przyjmuje w każdą środę Administracja czynna w środy
Rękopisów redakcja nie zwraca. :: Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

O G Ł O S Z E N I A :	
Cała stronica	180 zł.
1/2 stronicy	80 zł.
1/4 stronicy	50 zł.
1/8 stronicy	25 zł.
Drobne ogłoszenie (3 wiersze)	2 zł.

Nie wolno zapomnieć!

Poza dzisiejszemi granicami Państwa Polskiego a pod władzą Niemców są:

- 1. Mazury Pruskie; 2. Warmia; 3. Śląsk.**
- O tych ziemiach nikomu zapomnieć nie wolno!!!**

Ludzie i ludziska.

Powiadają, że są ludzie i ludziska. Jeżeli to jest przysłowie, a przysłowia są mądrością narodów, to musimy przyjść do przekonania, że jednak jest linia demarkacyjna pomiędzy temi pojęciami. Chcąc je sformułować, nie potrzeba analizować psychologicznie, bo z zewnętrznych oznak można dojść do konkretnych rezultatów i odnaleźć różnicę, zaznaczającą się bardzo wyraźnie pomiędzy ludźmi a ludziskami.

Czas niewoli wsączył w dusze pewnego odłamku naszego społeczeństwa uczucie serwilizmu, zdeprawowanie powojenne dopełniło reszty, co — razem wzięwszy — wytworzyło pewien typ bez woli i bez zasad, pod względem etycznym pozostawiający wiele do życzenia.

Te właśnie typy, te ludziska, z widocznym brakiem cech indywidualnych, starała się wyczuć, skąd wiatr wieje; lecz nie puszczają się z nim zawody, tylko idą na jego falach tam, gdzie ich zaniesie. Przeciwstawienie się wiatrowi uważają za niestosowne, niecelowe, a — co najważniejsze — niekorzystne w chwilach, gdy każdy, nieprzebierający w środkach, o byt walczyć powinien.

Ludziska podporządkują się i postarają o podtrzymanie każdego systemu, byle im było dobrze! I — według ich pojęcia — każdego niestosującego się do koniunktur, wytworzonych przez sytuację, można traktować jako filistra.

W ostatnich czasach bardzo plastycznie ujawniły się koncepcje ludzisków, a głównie podczas ostatnich wyborów do Sejmu i Senatu.

Gdy dzwon wyborczy uderzył na alarm, ludziska odwrócili ze strachem nosy w stronę wiatru (co spowodowało, że ludzie w pewnych chwilach organy powonienia musieli pod wiatr zwracać) i nasłuchiwać, stając na baczność przed każdym groźniejszym poszumem i, jak kameleony, zmieniając barwę stosownie do okoliczności.

I działały się rzeczy nader charakterystyczne... Uciekano z placówek, nie będących w kontakcie ze sferami górującymi; ba, żądano zaświadczeń, że ludziska nie mają nic wspólnego z instytucjami nieprawomysłnymi; a nareszcie, zlikwidowawszy wszelkie sprawy z pismami narodowymi, czytali ludziska: po ulicach, placach, ogrodach, kawiarniach, nawet w wagonach kolejowych, ostentacyjnie rozkładając arkusze... masonsko-żydowską „Epokę“, sam za siebie mówiący „Głos Prawdy“, no... i inne Kurjery, co im nie przeszkadzało, gdy tego wymagał nastrój chwili, klękać w kościele przed ołtarzem, wzdychać i bić się w piersi!

Widziano na salach wyborczych, jak, trzymając za róg kartkę z jedyneką, „ludzisko“ kroczyło z powagą do urny i wobec komisji manewrowało takową kartką (a jakże!), aby żaden z obecnych członków nie miał najmniejszej wątpliwości co do jego lojalnych zamiarów.

Nie idzie zatem, ażeby „ludzisko“ nie głosowało na „jedynekę“, bo i ludzie głosowali na ten numer, jednakże takie niewolnicze demonstrowanie sztucznych uczuć nie chodzi w parze z godnością.

Żadne stronnictwo, żadna partja nie może liczyć na szczere i sumienne oddanie się sprawie typów, zrodzonych z.. wypadków, bo one przy pierwszej lepszej zmianie atmosfery pójdą tam, gdzie będą mogły swobodnie oddychać, no i... znaleźć sperankę czy svnekurkę.

Nie będziemy dalej grzebać w owych słabostkach i niedomaganiach, bo chyba dogrzebalibyśmy się szczątków mamuta. A gdzie czasy późniejsze? gdzie okresy cywilizacji? gdzie wśród burz i zamieci życiowych zahartowanie charakterów? Ha, może te właśnie dzisiejsze pojęcia i przekonania to sukcesy nowoczesnej kultury. *Jan Włodkowski.*

BOGUSŁAW JEZIORSKI

MŁODZI

Od Karpat niebosiężnych po Bałtyku wody rozegrzmiały głosami surm szeregi Młodych..

...Polski my chcemy wielkiej, okrzepłej na stal, niepożytej potęgą serc naszych i dłońi — z wiejskich chat, od warsztatów, od fabrycznych hal płynię nasz zew połężny...

P O L S K A ! — — —
Z myślą o Niej
szły w bój zwycięski dziady i pradziady nasze.

P O L S K A ! — — —
Rycerskie znaki rdzą zżarte pałasze,
stare kościoły, łoskot skrzydlatej husarii
i wizerunek Panny Przenajświętszej Mariji.

*Wzgarda tym, co na wewnętrznej trawia czas rozterce
i tym, którzy własnego jeno strzegą brzucha..*

*Gwałt i podłość pożyczę, jako zawierucha,
my — Chrobrowskich zapisów młode spadkobierce.*

*A wrogom, co się w nasze chcą wdzierać przedpole,
wspomnijmy Grunwald, Płowce, Byczynę, Psie Pole...*

*Nie przeto, że nas żywi Twa gleba rodzajna
nie — iżbyśmy od Ciebie żądać mieli zysków —
aleś nam Polsko droga, że w losów igrzysku
nigdy się nie jawiłaś chytra ni przedajna.*

*I dziś wszem stanom głosząc Twej potęgi wróżbę,
niepokalani fałszem, chciwością, ni zdradą —
na morza sine fale, coć się u stóp kładą —
Wierną Ci słubujemy całem życiem służbę!*

Sprawy robotnicze.

Robotnicy kolejowi w Bielsku wystąpili do Dyrekcji Kolei Państwowych w Krakowie, z żadaniami, ujętymi w specjalne memorjały, które zostały uchwalone na specjalnym zebraniu, zwołanem przez Koło Polskiego Związku Kolejowców.

Z rynków włókienniczych. Zazwyczaj o tej porze sprzedaje się dużo płótna. W ubiegłym tygodniu jednak ruch nie był taki duży, jak się spodziewano. Mało obrotów było także w innych gałęziach handlu

wyrobami włókienniczymi. Jedynie krepony miały większy popyt i podrożały o 5 proc. Za lenazy gatunek żądano 155 zł., za nieco gorszy 150. Hurtownicy sporządzili „czarną listę“ kupców, którzy dopuścili się do protestowania swych weksli. Skutek okazał się pomyślnym dla hurtowników, bo kupcy obawiają się utracić reputację i wykupują weksle w porze właściwej.

Wysokość płac w niektórych gałęziach przemysłu.

Za 8 godz. dzień w złotych.

Przemysł metalowy Warszawa:		
Rzemieślnicy	7.27	7.68 106
Pomoc fachowa	5.08	5.68 108
Niewykwalifikowani	4.72	5.04 107
Górny Śląsk:		
Rzemieślnicy	5.76	7.08 123
Pomoc fachowa	5.00	6.18 123
Niewykwalifikowani	4.05	4.90 120

Przemysł włókienniczy Łódź:		
Tkacze bawełniani	6.75	7.20 107
Przędzarze bawełniani	7.28	7.77 107
Prządki bawełniane	4.34	4.81 111
Rob. podwórzowi	3.46	3.85 111

Oszczerczość zdemaskowana. Jedną z świeżo upieczonych towarzyszek, zatrudnionych w F-nie „Unja“ rzuciła pod adresem redaktora E. Zajączka, oszczerstwo, które następnie w sądzie odwołała. Wobec tego, że zwarzjowane towarzyszkizki w dalszym ciągu pozwalają sobie na oszczercze atakowanie p. Zajączka, zamieszczaemy odpis ugody sądowej, która na skutek prośb Widzowej, została zawarta.

„Przy rozprawie odbytej w dniu 14 marca b. r. w sprawie osk. pryw. Edwarda Zajączka przeciw Franciszce Widzowej o obrazę czci, zawierają strony następującą

U G O D Ę:

Oskarżona oświadcza, że wypowiedziane przez nią w rozdrożeniu pod adresem osk. pryw. Edwarda Zajączka obelgi, jakoteż zarzuty jako zupełnie bezpodstawne cofa i osk. pryw. za wyrządzoną mu krzywdę przeprasza a zarazem zobowiązuje się zapłacić do rąk adw. Krysteka w Bielsku pod rygorem egzekucji i utraty prawa, ratałnej spłaty tytułem kosztów 52 zł. 70 gr. płatych w ratach miesięcznych po 5 zł. od 1. kwietnia 1928 począwszy.“

Franciszka Wandzel z Widzów m. p.

Sąd powiatowy w Bielsku, Oddział IV, dnia 13. kwietnia 1928. (pieczęć)

Kłamać, rzucać oszczerstwa i później płacić kosztą — oto zajęcie towarzyszek.

Inspekcje z Warszawy. W pierwszej połowie kwietnia bawiła w Bielsku-Białej Inspektorka Pracy z Warszawy Krabelska, oraz radaa M.n. Pracy Zagrodzki, w celu zbadania warunków pracy w bielskim przemysle. Jak się dowiadujemy, delegaci Min. Pracy skonstatowali szereg przekroczeń na tle ustawodawstwa socjalnego.

Jedynkowa działalność zapowiada związanie Biura Zarządu Funduszu Bezrobocia w Białej, które więcej jest potrzebne, niż gdziekolwiek indziej. Jedynkowy pomysł spotkał się z solidarnym protestem organizacji robotniczych i sądzimy, że warszawskie projekty, szkodenia tutejszym masom robotniczym muszą spełniać na nich.

Franciszek Laszczak i trzyletnia córeczka P. Zonka, zmarła od ponarzenia. Stroskanym rodzinom towarzyszyło współzucie wszystkich Międzybrodzian. Naganiacze pepesowców, również do nas zawitali i urządzili konspiracyjne zebranie w którym wzięło udział kilkunastu niedowarzonych młokosów, a w tem. kilku zawodowych kurekradów; ogólnie znanych włóczykiów, którzy tylko wstyd przynoszą naszej gminie. Dziwimy się tylko, dlaczego tacy techórzliwi, że nie pozwolili swych nazwisk zamieścić w „Społecznym Rozwielnieniu”. *Obserwator.*

Okrajnik, pow. Żywiec
W dniu 15-tego b. m. odbyło się u nas gminne zebranie, zorganizowane przez Urząd gminny, w celu omówienia kilku spraw n. p. ostatnie rozporządzenia Starostwa o utrzymywaniu porządku w domach: wybór skarbnika, szczepienie i t. p. Dyskusja była ożywiona.
Podobne zebrania są bardzo pożądane i sądzimy, że Naczelnik gminy nie ograniczy do tego zebrania, lecz będzie je częściej urządzał.
O naszym sekretarzu gminnym i jego gospodarowaniu napiszemy innym razem. *Obywatel*

Różne.

Zjazd Rady Dzielnicowej Sokółstwo Polskiego.
W niedzielę dnia 29. kwietnia 1928 r. odbędzie się w Katowicach w sali rysunkowej polskiej szkoły Wydziałowej. dorocznym Zjazd Rady Dzielnicowej, z następującym programem:
1. Otwarcie Zjazdu i powitanie gości. 2. Wybór przewodniczącego i sekretarza Zjazdu. 3. Przemówienie delegata Związku Sokółego, oraz przedstawicieli władz i stowarzyszeń. 4. Ogólne sprawozdanie z działalności za rok 1926 i 1927. 5. Wybór Komisyj Zjazdowych. 6. Sprawozdanie i wnioski trzech Komisyj. 7. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. 8. Dyskusja nad sprawozdaniami i uchwały wniosków. 9. Wybory członków Przewodnictwa, Komisji Rewizyjnej, Sądu honorowego i delegatów do Zarządu Zjazdu. 10. Zamknięcie Zjazdu.

Z TEATRU

W czwartek dnia 19. kwietnia 1928 staraniem Towarzystwa Teatru Polskiego wznowiono na scenie Teatru Polskiego w Bielsku operę w aktach Giacomo Pucciniego p. t.: „Tosca”.
Role główne objęli tym razem goście z Wielkiej Opery w Warszawie pp.: E. Mossakowski, A. Dobosz, tudzież n. L. Kochańska. P. E. Mossakowski w roli Barona Scarpia, inspektora policji był niezrównany. Jego głos (fenomenalny baryton) ma w sobie coś z najszlachetniejszego metalu. P. Mossakowski, posiadając potęgę brzmienia, brzmienie to uszlachetnia subtelną i niewysłowioną słodyczą. To też występ jego tego wieczoru stworzył pod względem wokalnym i aktorskim kreację wprost niezapomnianą.
Również bardzo miłe wrażenie pozostawił p. A. Dobosz w roli malarza Cavaradossiego. Głos (tenor) o pięknem, metalicznym brzmieniu, jak i subtelną gra n. Dobosza dała w wyniku pełny sukces temu wielkiemu artyście.

spoistości wiary katolickiej; następnie obchodząc po sali, dzielił się z każdym obecnym „jajkiem świeconem”. W ciągu tych młó spędzonych wspólnie chwil przygrywała orkiestra, jak również śpiewano unizono pieśni wielkanocne.
Uroczystość zakończono zabawą taneczną. Dochód przeznacza się na budowę sceny teatr. *Uczestnik.*

LEON TESSER W BIAŁEJ

Pierwszorzędna Kawiarnia i Restauracja

Znakomita kuchnia polska wydaje obiady i kolacje — po cenach umiarkowanych.

WYBOROWE LIKIERY I PIWO
Oryginalne zagraniczne wina.

Dla przyjezdnych i zebrań towarzyskich osobne gabinety.

ARCHITEKT I BUDOWNICZY
KAROL GAMROT

(zaprzysiężony rzeczoznawca budowlany) projektuje i wykonuje solidnie i na przystępnych warunkach wszelkie prace w zakresie budownictwa wchodzące.

Bielsko, ul. Młyńska Nr. 3 — Telefon 612-VI

Cudze chwalicie...

Wymienionym artystom nie ustępowała p. Laura Kochańska w roli Tosci, słynnej śpiewaczki. Burza oklasków była najlepszym dowodem zachwytu ze strony audytorjum nad prześlizgnięciem oddaną partią wokalną, jak i subtelną grą artystki, która była tego wieczoru wprost niezrównana.

Orkiestra — pod kierunkiem p. kapelmistrza Barańskiego — spisała się dzielnie. *Koterbski.*

Nie śmieję się Szan. Czytelniku, jeśli Ci powiem, że dumny być powinienes, mieszkając w prześwietnym Żywcu — nie śmieję się powtarzam, jeśli Ci powiem, że to, co jest w Paryżu, Londynie czy Krakowie, istnieje również na naszym lokalnym gruncie.

Chwilkę cierpliwości, a nietylko przekonam Ciebie Czytelniku, a zwłaszcza nadobna Czytelniczko, ale pokonam faktami niezbitemi — i wpoję niezachwianą wiarę, że leżysz na obu łopatkach.

Są gdzieś na wielkim świecie autobusy, taksówki i t. p. benzynowe maszyny, jest też i u nas podobny egzemplarz, kursujący z dworca na rynek, ryczący głosem trąby, jaka z powodzeniem na Sądzie Ostatecznym użyta by być mogła i wypuszczający srodze smrodliwy dym przez tak zwany z polska „auspuff”.

I czyż nie jest przyjemnie wciągnąć pełną piersią zapach benzyny, popieścić uszy hałasem trąby, wykrzesać z siebie iskrę fantazji i wyobrazić sobie, że się jest wśród zgiełku i wrzawy jednej z pryncypalnych ulic Warszawy czy New-Yorku? To ostatnie przypomina mi również drapacze chmur, jeden na Krakowskiej, drugi w stanie tworzenia na Hotelu „Polonia” (co daj Boże, Amen!)

Mamy rzęsiście oświetlenie ulic, rywalizujące czasami z powodzeniem z blaskiem księżycy przy pochmurnej pogodzie, planty rozległe i świetnie utrzymane, a nawet kanał na ulicy Krakowskiej, który latem zionie aromatem tak dalece widocznie wonnym, że nikt dotychczas nie pokwapit się zawiadomić o tem Urząd Sanitarny.

Po przeczytaniu „**Placówki**” oddaj ją innym do czytania!

PIERWSZORZĘDNA RESTAURACJA i KAWIARNIA

FLANKA w BIELSKU

Kuchnia obywatelska, wyśmienite obiady i kolacje
Usługa rzetelna Codziennie koncert

Proszę o odwiedzenie mego sklepu obuwniczego w celu przekonania się, że wykonuję obuwie męskie, damskie i dziecięce po cenach najniższych
J. Miodoński w Białej, Rynek 6

Uwaga: Na raty! Wykonuję również reperacje! Wyrabiam obuwie ortopedyczne

Ha! — jest również Sejm w Magistracie, nie brak krewskich (nie na zbyt zresztą) radykałów i zjeżdżających jak stare masło, konserwatystów, nie brak leaderów, pasących wiernopoddańcze baranki na trawce wzajemnej zależności i użyteczności.

Gdybym chciał dalej prawić w tym sensie, stałbym się conajmniej urodzonym mówcą, dobijającym głos wielki z nieznośnego ciała.

Wypada mi jednak wspomnieć jeszcze o iście automobilowej drodze, która wygodnie połączy miasto z cmentarzem, plaży, nad zafarbowanymi „klorą” nurtami Solu, kedy już przed kilkoma dniami widzieć można było grzeszne ciała, nieprzyśtojnie prezentujące się stożcu tą stroną medalu, o której się głośno nie mówi, sezon sportowy zapoczątkowany przez K. S. Koszarawę, tocząca rokrocznie zażarte boje o sławę grodu — i wielu jeszcze innych rzeczach, o których później jeszcze powiem, gwoli rozweselenia smętnego żywota. JAGOSZ W.

Gruszka Eugenjusz, urodzony 1894 r. w Bielsku, uniważnia zgubioną książkę wojskową, wystawioną przez P. K. U. w Bielsku.

Skradzioną książeczkę wojskową, wystawioną na nazwisko **Wojciech Kanla**, ur. roku 1899, przez P. K. U. w Żywcu, uniważnia się.

Adamek Aniela, zamieszkała w Kamieniu Nr. 259 (obok Bielska), odda **1-miesięcznego chłopca** na wychowanie jako na własność. Cblopak zdrowy.

Poszukują pracy

14-letni chłopak, mający ukończonych 7 klas szkoły powszechnej i 3 kursy szkoły dokształcającej, pragnie pójść na praktykę do rzeźnika. — Zgłoszenia do redakcji „Placówki Kresowej”.

Odpowiedzi Redakcji

Żyweczak. Najserdeczniej dziękujemy. Poglądy Jego podzielamy. Prosimy o dalszą współpracę.
J. W. Zarczezo. Zamieścimy w następnym numerze.
Korespondencje z Międzybrodzia, Łodygowic i Pietrzykowic będą zamieszczone w następnym numerze.

Żądajcie papierów przebitkowych

„SOLALI”

Ceny konkurencyjne!!
Do nabycia we wszystkich główniejszych składach papieru!

Ceny konkurencyjne!!
Nasza firma jest dostateczną gwarancją za dobroć towaru!

we wszystkich gatunkach i formatach

Główny skład: „SOLALI” Przem. Pap., Ska z ogr. por. ŻYWIEC